

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/8/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2325010825
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kondllová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:2325010825.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Kondllovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Rudolfa Botta, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.X.XXXX v C., trvale bytom D., tohto času v ÚVV Nitra, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a), odsek 3 písmeno d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného voči rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 3.12.2025, sp. zn. 31T/20/2025, na verejnom zasadnutí konanom dňa 3.3.2026 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

II. Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

A. B., nar. XX.X.XXXX v C., trvale bytom D., prechodne bytom D. XXXX, E., t. č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Nitra,

uznáva za vinného, že

od apríla 2020 do 14.3.2025, s výnimkou dní 5.11.2021, kedy sa vulgárne správal voči poškodenej, 4.5.2024, kedy vulgárne nadával poškodenej a sotil do nej, a 18.2.2025, kedy nadával a hádal sa s poškodenou, za ktoré konania voči poškodenej B. F. bol postihnutý v priestupkových konaniach napomenutiami za priestupky proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 odsek 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v rodinnom dome na adrese E. XXXX v súvislosti s požívaním alkoholu opakovane fyzicky a psychicky ubližoval svojej družke B. F., ktorej vulgárne nadával, dával facky, bil ju päšťami po celom tele, kopal do rôznych častí tela, vybil jej zuby a vytrhal vlasy,

teda

blízkej osobe spôsobil fyzické a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním a iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické a psychické zdravie a obmedzuje jej bezpečnosť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,

čím spáchal

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a), odsek 3 písmeno d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona.

Za to mu ukladá

Podľa § 208 odsek 3 Trestného zákona, s použitím § 37 písmeno m), § 38 odsek 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona sa na výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 odsek 2 písmeno c) a § 74 odsek 1 Trestného zákona sa obžalovanému ukladá ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

o d ť o v o d n e n i e :

Okresný súd Galanta (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 3.12.2025 sp. zn. 31T/20/2025 uznal obžalovaného A. B. (ďalej len „obžalovaný“) za vinného za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a), odsek 3 písmeno d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona na skutkom základe, že

od apríla 2020 do 14.3.2025 v rodinnom dome na adrese E. XXXX v súvislosti s požívaním alkoholu opakovane fyzicky a psychicky ubližoval svojej družke B. F. (ďalej len „poškodená“), ktorej vulgárne nadával, dával facky, bil ju päšťami po celom tele, kopal do rôznych častí tela, vybil jej zuby a vytrhal vlasy.

Za to okresný súd obžalovanému uložil podľa § 208 odsek 3 Trestného zákona s použitím § 37 písmeno m) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov. Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona ho na výkon trestu zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 odsek 2 písmeno c) a § 74 odsek 1 Trestného zákona obžalovanému uložil ochranné liečenie protialkoholické ústavnou formou.

(ďalej len „napadnutý rozsudok“)

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní dňa 3.12.2025 sa prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta vzdal práva na podanie odvolania, pričom obžalovaný podal odvolanie v celom rozsahu.

Obžalovaný prostredníctvom obhajkyne JUDr. Lucie Gašpírikovej (ďalej len „obhajkyňa“) podaním doručeným okresnému súdu dňa 12.1.2026 odôvodnil podané odvolanie s tým, že toto smeruje voči výroku o vine a treste ako aj voči konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Obžalovaný považuje rozsudok za nezákonný, keďže okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav a vec neprávne právne posúdil.

K výroku o vine namietol, že aj po novelizácii ustanovenia o tomto trestnom čine, kedy bolo vypustené slovo týra, skutková podstata zostala zachovaná, pričom na jej naplnenie sa vyžaduje fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie, ktoré je pociťované ako ťažké príkorie, ktoré je možno najobjektívnejšie zachytiť znaleckým dokazovaním. Obžalovaný nesúhlasí s názorom okresného súdu, že záver o spáchaní fyzického alebo psychického utrpenia je možné získať aj inak ako odbornými znalosťami. Obhajoba nespochybňuje, že facky, kopance, údery, kopnutia, či iné sú nežiaduce prejavy správania sa voči druhej osobe, no nie sú sami o sebe spôsobilé naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby. Sama poškodená utrpenie nepociťovala, čo vyplynulo zo znaleckého skúmania Mgr. Ľapušíkovej. Pri danom trestnom čine sa zlé správanie vyznačuje vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti a má veľa krát aj prvky určitej trvalosti, pričom toto môže byť nahradené intenzitou.

Obžalovaný poukázal na znalecký posudok Mgr. Ľapušíkovej, podľa ktorého poškodená netrpí žiadnym zo symptómov syndrómu týranej osoby, neboli u nej zistené duševné poruchy a netrpí postraumatickou poruchou. Znalčka Mgr. Ľapušíková aj znalec MUDr. Straka konštatujú, že v prípade poškodenej a obžalovaného ide o spolužitie v tzv. talianskom manželstve, kde sú vzájomné hádky a konflikty, ktoré aj poškodená pod vplyvom alkoholu iniciuje, sama sa poškodzuje, trhá si vlasy, prípadne útočí na obžalovaného. Poškodená bola agresívna už v rannom veku. Poškodená navštevuje obžalovaného vo väzbe, je s ním denne v telefonickom kontakte. U poškodenej nebola preukázaná trauma, či iný negatívny následok. Pri týraní ide o svojvoľné, zámerné, systematické uplatňovanie moci a kontroly. Pri konfliktoch v domácom prostredí sa znalčka vyjadruje ako o konfliktoch, vyhrotených situáciách v páre, o správaní slúžiace na presadenie sa v spore, nie teda ukotvené v rámci permanentnej kontroly. Toto násillie má recipročnú podstatu, incidenty sa opakujú, a hoci môže vzniknúť aj fyzické ublíženie, ktoré zvyčajne nie je ohrozujúce zdravie, či život, nejde o reálne postavenie obete týrania. Znalčka u poškodenej nenašla znaky obete.

Okresný súd odignoroval vyjadrenia svedkov i samotnej poškodenej, že sama poškodená bila, kopala či inak ubližovala obžalovanému. Obhajoba nepopiera disfunkčnosť vzťahu, kde boli prítomné vzájomné bitky, avšak poškodená ani obžalovaný to nepociťovali ako utrpenie. Poškodená sa obžalovaného

nebála a nebojí, vie sa mu postaviť. Zo strany obžalovaného by muselo ísť o konanie, ktoré by blízka osoba pre jeho krutosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťovala ako ťažké prikorie. Nie každé spoločensky neakceptovateľné konanie (napr. nadávky, násilie v rámci partnerských hádok, najmä ak sú obojstranné) naplňa znaky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby.

Obhajoba poukázala aj na viacero rozhodnutí, podľa ktorých nie každé konfliktné spolužitie je trestným činom týrania blízkej osoby.

Podľa obžalovaného sa v danom prípade nejedná o týranie blízkej osoby a už vôbec nie po dlhšiu dobu. Obžalovaný namietol aj neprímeranosť trestu, keďže jeho výmera nebola bližšie odôvodnená.

Ku konaniu na okresnom súde obžalovaný namietol prehratie kamerového záznamu o výpovedi poškodenej zo dňa 15.3.2025 vykonanej pred vznesením obvinenia, s ktorou výpoveďou bola poškodená konfrontovaná a ku ktorej poškodená uviedla, že bola pod vplyvom alkoholu a v amoku, čo sa podľa okresného súdu nepotvrdilo, avšak išlo len o subjektívne tvrdenie súdu. Obžalovaný namietol vyjadrenie súdu o bagatelizovaní poškodenej ohľadom konania obžalovaného, k čomu má dochádzať v dôsledku narušenia jej stereotypu a potreby vyrovnáť sa so zmenami. Obžalovaný namietol aj prehratie kamerového záznamu o výpovedi svedkyne G. B. zo dňa 15.3.2025, pričom svedkyňa na hlavnom pojednávaní využila právo nevypovedať. Obžalovaný má za to, že nebolo možné prehrať tieto kamerové záznamy o výpovediach, nakoľko na to neboli splnené zákonné podmienky, a okrem toho nebol zachovaný kontradiktórny postup. Obhajoba namietla nevypočutie svedka E. H., ktorý mal byť svedkom bitky zo strany poškodenej práve obžalovaného, a ktorý mal disponovať videozáznamom o tom, o čom sa obhajoba dozvedela v rámci hlavného pojednávania a hneď ho žiadala vypočuť.

Obžalovaný navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a obžalovaného spod obžaloby oslobodiť, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný alebo že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Spis bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) predložený na rozhodnutie o odvolaní dňa 28.1.2026.

Za účelom prejednania odvolania obžalovaného nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 3.3.2026, na ktorý sa dostavili prokurátor Krajskej prokuratúry Trnava a obhajkyňa obžalovaného, pričom obžalovaný bol prítomný prostredníctvom telekonferenčného zariadenia z výkonu väzby.

Pokiaľ ide o dokazovanie, krajský súd ho na verejnom zasadnutí nedopíňal, pričom strany toto ani nežiadali.

Prokurátor na verejnom zasadnutí v konečnom návrhu uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za súladný so zákonom vo všetkých výrokoch, vrátane konania, ktoré predchádzalo jeho vyhláseniu. Obhajoba už v konaní pred okresným súdom poukazovala na neexistenciu syndrómu týranej osoby, posttraumatickej stresovej poruchy, či iného závažného traumatického následku na psychike poškodenej. S touto ako aj s ostatnou súvisiacou argumentáciou obhajoby sa okresný súd v napadnutom rozsudku náležite logicky vysporiadal. Prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Obhajkyňa navrhla, aby krajský súd v zmysle § 321 odsek 1 písmeno a), b), c), e) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil a aby obžalovaného spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písmeno a) alebo c) Trestného poriadku.

Obžalovaný sa pridržiaval návrhu obhajkyne.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 odsek 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, proti výroku, proti ktorým odvolanie podať mohol a urobil tak v zákonom stanovenej lehote, preskúmal postupom podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o vine a treste ako aj konanie, ktoré rozsudku predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, by krajský súd prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania.

Krajský súd po preskúmaní podaného odvolania zistil, že odvolanie obžalovaného je z časti dôvodné.

Ku konaniu, ktoré výroku o vine predchádzalo

Pokiaľ ide o konanie pred okresným súdom, preskúmaním obsahu spisového materiálu krajský súd zistil, že okresný súd vykonával na hlavnom pojednávaní dokazovanie za účasti obžalovaného postupom súladným so zákonom, pričom dodržiaval aj ostatné ustanovenia zákona viažuce sa k príprave a priebehu hlavného pojednávania.

Vo vzťahu k rozsahu dokazovania, obžalovaný namietal odmietnutie vypočutia svedka E. H., ktorý dôkaz okresný súd správnym procesným postupom na hlavnom pojednávaní dňa 3.12.2025 odmietol vykonať, avšak opomenul v napadnutom rozsudku odôvodniť nevykonanie tohto dôkazu. Návrh na vypočutie svedka E. H. bol obhajobou podaný včas, ale ani podľa názoru krajského súdu nie je potrebné vo veci vypočuť ďalšieho svedka, ktorý mohol vidieť jeden incident medzi obžalovaným a poškodenou, najmä za situácie, že tento svedok, má hovoriť o bitke obžalovaného poškodenou, pokiaľ sama poškodená a aj svedkovia uvádzajú, že medzi nimi boli aj vzájomné fyzické ataky. Výsluchom tohto svedka by sa neozrejmila žiadna nová skutočnosť, ktorá by už nevyplývala z iných dôkazov, preto výsluch tohto svedka by bol nadbytočný.

Okresný súd procesne správne odmietol vykonať dôkaz aj prečítaním uznesení krajského súdu o vzatí obžalovaného do väzby, o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby ako aj príkazu na prijatie do väzby, pričom toto svoje rozhodnutie v napadnutom rozsudku aj zdôvodnil, a krajský súd naň odkazuje.

Obžalovaný namietol prehratie kamerového záznamu z výpovede svedkyne G. B., ktorá na hlavnom pojednávaní využila právo nevypovedať, nakoľko jej výpoveď z 15.3.2025 nebola vykonaná kontradiktórne. Táto námietka obžalovaného však nie je dôvodná.

Svedkyňa G. B. je dcérou obžalovaného a poškodenej, ktorá na hlavnom pojednávaní konanom dňa 1.10.2025 využila svoje právo nevypovedať, pričom prokurátor navrhol prehrať jej výpoveď z 15.3.2025

z prípravného konania, ktorú okresný súd zákonným postupom podľa § 263 odsek 4 Trestného poriadku oboznámil. Z obsahu spisu vyplýva, že výpoveď svedkyne G. B. z 15.3.2025 bola vykonaná po vznesení obvinenia, po riadnom poučení svedkyne o práve odoprieť vypovedať, ktoré svedkyňa nevyužila, a kontradiktórne za prítomnosti obhajkyne, preto bolo prehratie tohto záznamu z výpovede svedkyne súladné s ustanoveniami § 263 odsek 4, odsek 5 Trestného poriadku, keďže svedkyňa na hlavnom pojednávaní využila svoje právo odoprieť výpoveď.

Obžalovaný namietol aj prehratie kamerového záznamu z výpovede poškodenej zo dňa 15.3.2025. Výpoveď poškodenej dňa 15.3.2025 bola vykonaná pred vznesením obvinenia, avšak poškodená na hlavnom pojednávaní dňa 1.10.2025 vypovedala v podstatných bodoch odchyľne, preto na návrh prokurátora postupom podľa § 264 odsek 1 Trestného poriadku bola dôvodne a zákonným postupom najskôr prečítaná časť výpovede, a následne prehratý celý záznam výpovede s poukazom na § 264 odsek 3 Trestného poriadku. V tomto prípade bola nekontradiktórna výpoveď poškodenej predložená na vysvetlenie rozporov v jej výpovediach, ktoré už boli odstraňované kontradiktórnym spôsobom, teda za prítomnosti obhajkyne, ktorý postup je zákonný a prípustný. Obhajoba mohla poškodenej k jej skoršej aj keď nekontradiktórnej výpovedi klásť otázky, preto nemožno namietat' nekontradiktórnosť postupu.

Vo výsledku rozsah dokazovania vykonaný pred okresným súdom považoval aj krajský súd za dostatočný pre stav vecí a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie. Možno doplniť, že zákon neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania pre orgány činné v trestnom konaní a súd je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 odsek 10 Trestného poriadku, podľa ktorej tieto orgány postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav vecí, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie, pričom s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie. Pre spravodlivé rozhodnutie súdu potom platí, že skutkový stav vecí musí byť preukázaný bez dôvodných pochybností.

K výroku o vine

Podstata odvolacích námietok obžalovaného k výroku o vine bola, že medzi obžalovaným a poškodenu išlo o vzájomné nadávky, hádky, fyzické ataky pod vplyvom alkoholu oboch, ktoré poškodená nepociťovala ako prikorie.

Okresný súd na základe vyhodnotenia výpovedí mal preukázané značne disfunkčné spolužitie obžalovaného s poškodenu, poznačené škodlivým, častým a pravidelným požívaním alkoholu obžalovaným aj poškodenu. Pod vplyvom alkoholu následne vznikali hádky, v rámci ktorých obžalovaný vulgárne nadával poškodenej a využíval fyzickú prevahu, aby jej fyzicky ubližoval a spôsoboval bolesť bitím kopaním, či vytrhávaním vlasov.

Obhajoba sa snaží prezentovať, že išlo o vzájomné ataky iniciované z oboch strán, teda nie len od obžalovaného ale aj poškodenej, pričom aj poškodená takto vypovedala na hlavnom pojednávaní, čo je však v rozpore s jej výpoveďou z prípravného konania, kde poškodená popisuje postupne stupňujúcu sa agresivitu obžalovaného posledných 7 až 8 rokov pod vplyvom alkoholu, kvôli ktorému obžalovaný aj stratil prácu a pod ktorého vplyvom bol na poškodenú agresívny, nadával jej, bil ju, kopal, vytrhával vlasy, z čoho mala aj modriny na tele, či tvári, pričom fyzické útoky obžalovaného boli aj bez toho, aby poškodená vedela dôvod. Poškodená neuviedla, že by fyzické ataky na obžalovaného začínala ona, len sa vždy snažila brániť, či už úderom alebo kopnutím, ale toto sa jej nedarilo, lebo ju pridusil alebo hodil na zem a dokopal ju. Poškodená taktiež uviedla, že sa obžalovaného aj bála, keď mal prísť domov, či príde triezvy alebo nie.

Poškodená na hlavnom pojednávaní uviedla, že obžalovaného provokovala, útoky boli vzájomné, že ho ľúbi, sú spolu 20 rokov a preto znesie aj takéto stavy, kedy jej vulgárne nadával, fyzicky na ňu útočil, bil ju, kopal, trhal jej vlasy.

Poškodená zmenu výpovede na hlavnom pojednávaní oproti prípravnému konaniu zdôvodnila len tým, že pri výpovedi v prípravnom konaní bola v amoku a pod vplyvom alkoholu, čo však súd nemal preukázané, keďže prehral videozáznam z jej výpovede z prípravného konania. Ani podľa krajského súdu nemožno hodnotiť výpoveď poškodenej ako v amoku, čo možno dostatočne posúdiť z prehrateho videozáznamu jej výpovede. Čo sa týka okolnosti vplyvu alkoholu obhajoba namietla, že z videozáznamu nemožno posúdiť, či poškodená, ktorá má problémy s užívaním alkoholu, bola alebo nebola pod vplyvom

alkoholu. K tomuto krajský súd uvádza, že pod značným vplyvom alkoholu, kedy by poškodená hovorila neartikulovane, či nesúvisle, evidentne nebola, preto argument obhajoby o prípadnom zásadnom vplyve alkoholu na jej výpoveď neobstojí. Taktiež je potrebné hodnotiť zmenenú výpoveď poškodenej v prospech obžalovaného s ohľadom na pravidelné návštevy obžalovaného poškodenou vo väzbe ako aj prakticky denný telefonický kontakt medzi nimi, na čo poukázala aj obhajoba.

Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by išlo o bežné konflikty, hádky, či vzájomné fyzické ataky, ako sa to snažila prezentovať poškodená na hlavnom pojednávaní, ktorá tieto rozpory ani nevedela logicky zdôvodniť, len poukázala na skutočnosť, že bola v amoku a pod vplyvom alkoholu pri výpovedi v prípravnom konaní, čo však ako už súd uviedol z prehratého záznamu nevyplýva. Naopak výpoveď poškodenej z prípravného konania je v zhode z okolnosťami ako tieto opisovali svedkovia G. B., I. F. a J. F. v priebehu prípravného konania a následne procesne prípustným spôsobom oboznámeným na hlavnom pojednávaní. Z výpovedí svedkov I. F. a J. F. na hlavnom pojednávaní je zrejmé, že sa snažili situáciu prezentovať ako vzájomné konflikty, hoci predtým vypovedali o hrubých fyzických atakoch obžalovaného na poškodenú, ktoré riešili aj tak, že obžalovaného od poškodenej museli odtrhnúť, pričom poškodená mala často na tele viditeľné zranenia, ktoré si k nim chodila aj ošetrovať.

Výpovedi poškodenej z prípravného konania zodpovedá aj výpoveď svedkyne G. B., ich dcéry, ktorá s nimi bývala prevažný čas v spoločnej domácnosti. Svedkyňa potvrdila, že je to asi 8 rokov, čo obžalovaný pod vplyvom alkoholu nadával poškodenej a bil ju, pričom to bolo aj bez zjavnej príčiny, alebo len preto, že si poškodená išla zapáliť, či sedela so svedkyňou pri stole a obžalovaný poškodenú z ničoho nič začal biť, ťahať za vlasy, či škrtiť. Podľa svedkyne poškodená nikdy nezačala bitku, len asi 4 krát začala hádku a potom to skončilo tak, že obžalovaný zbil poškodenú. Poškodená sa bitiu obžalovaného len bránila, pričom jej obrana nebola taká intenzívna ako útoky obžalovaného. Fyzické ataky obžalovaného na poškodenú boli časté aj 5 krát do mesiaca.

Svedok I. F., brat poškodenej, na hlavnom pojednávaní chcel využiť právo nevypovedať, ktoré mu však nepatrilo, pričom uviedol, že za hádky medzi poškodenou a obžalovaným kvôli peniazom a alkoholu si mohli obaja a tieto bývali často. Bitky medzi nimi boli tiež vzájomné. V prípravnom konaní však svedok uviedol, že bol viac krát svedkom útoku obžalovaného na poškodenú, aj na oslave jeho narodením, kedy zrazu obžalovaný chytil za vlasy poškodenú, hodil ju na zem, kopal ju, udieral päťami, za vlasy ju vláčil po dvore. Tiež s jeho matkou viac krát pribehli k nim domov, keďže sú susedia a odťahovali obžalovaného od poškodenej.

Svedkyňa J. F., matka poškodenej, na hlavnom pojednávaní uviedla, že bitky obžalovaného nevidela, počula len hádky na nadávky, nakoľko majú spoločnú stenu, avšak videla zranenia poškodenej, ktoré si prišla k nej ošetriť. V prípravnom konaní však svedkyňa uviedla, že obžalovaný poškodenú bije ako chlapa, na vlastné oči videla ako poškodenú náhle začal kopať hlava nehlava, trhal jej vlasy, z čoho mala poškodená lysiny na hlave. Vypité pritom mávali obaja.

Svedkyňa A. B., sestra obžalovaného na hlavnom pojednávaní uviedla, že v čase skutku nebola svedkom žiadnych incidentov, ale tak pred 10 rokmi videla ich správanie, pričom iniciátorom konfliktov boli obaja, podľa toho, kto bol skôr opitý a stopy násilia ako škrabance a modriny mali obaja, pričom jeden druhého sa nebáli.

Svedok I. F., svedkyňa G. B. i svedkyňa J. F. spomenuli aj fyzické napadnutie poškodenej obžalovaným pred drogériou, kedy mala poškodená hrču cez celé oko a domov ju musel priviesť sused, čo sa odohralo niekedy v roku 2016-2017, teda v čase mimo stíhaného skutku.

Z vykonaného dokazovania vyhodnotením všetkých výpovedí ako aj ostatných dôkazov samostatne aj s ich súhrne vyplynulo, že nešlo len o situácie vzájomných hádok, ale z výpovede poškodenej v prípravnom konaní vyplynulo, že fyzické útoky obžalovaného boli aj bez toho, aby poškodená vedela dôvod, teda im nepredchádzala hádka, či spor. Toto potvrdila vo výpovedi aj svedkyňa G. B., že obžalovaný pod vplyvom alkoholu nadával poškodenej a bil ju aj bez zjavnej príčiny, napr. len preto, že si poškodená išla zapáliť, či sedela pri stole so svedkyňou, pričom obžalovaný ju začal z ničoho nič biť, ťahať za vlasy, či škrtiť. Rovnako tak poškodená neuviedla, že by fyzické ataky na obžalovaného začínala ona, len sa vždy snažila brániť, či už úderom alebo kopnutím, ale toto sa jej nedarilo, lebo ju obžalovaný pridusil alebo hodil na zem a dokopal ju. Túto okolnosť potvrdila aj svedkyňa G. B., podľa ktorej poškodená nikdy nezačala bitku, hoci asi 4 krát poškodená začala hádku, čo sa však skončilo tým, že ju obžalovaný zbil. Fyzické ataky obžalovaného na poškodenú pritom mali byť podľa vyjadrení svedkov aj veľmi násilné a brutálne, ako napr. vláčenie za vlasy po dvore, kopanie do rôznych častí tela, keď bola poškodená na zemi, či bitie poškodenej ako chlapa a hlava nehlava. Všetky tieto vyjadrenia očitých svedkov nemožno brať ako vzájomné fyzické ataky, ktoré by boli na oboch stranách rovnako intenzívne, či vyrovnané.

Vo vzťahu poškodenej s obžalovaným jednoznačne dochádzalo k domácemu násiliu, kde zo strany obžalovaného išlo o hrubé fyzické ataky plynúce z prevažujúcej pozície fyzicky silnejšieho, ktoré však neboli len súčasťou vzájomných konfliktných stretov, ale aj bezdôvodne iniciované obžalovaným pod vplyvom alkoholu.

Znalkyňa Mgr. Mariana Ťapušíková (ďalej len „znalkyňa“) u poškodenej neidentifikovala znaky syndrómu týranej osoby ani príznaky plne rozvinutého klinického obrazu posttraumatickej stresovej poruchy, a to ani jej čiastočného naplnenia. U poškodenej nebola preukázaná ani trauma, či iný závažný následok na psychike v kauzálnej súvislosti so stíhaným skutkom, čo však v tejto súvislosti len vylučuje úvahu o závažnejšom následku, ktorý sa nevyžaduje na naplnenie základnej skutkovej podstaty. V anamnéze poškodenej však znalkyňa zistila neurotické symptómy, adaptačnú poruchu a depresívnu poruchu pri psychiatrickej hospitalizácii s prejavmi sebapoškodzovania a suicidálnych proklamácií, ktoré mali súvis jednak so spôsobom života aký poškodená aj obžalovaný viedli (alkoholizmus oboch) a jednoznačne aj kauzálny súvis s hrubým agresívnym a násilným správaním obžalovaného. Znalkyňa uviedla, že správaním obžalovaného, vzhľadom na jeho intenzitu a hrubosť, mohlo byť poškodenej spôsobené fyzické utrpenie a psychický diskomfort. Znalkyňa taktiež uviedla, že z psychologického hľadiska sa jedná o domáce násilie, kde na strane obžalovaného vnímame hrubé ataky plynúce z prevažujúcej pozície fyzicky silnejšieho ako súčasť konfliktných stretov pri vzťahovej disharmónii, konfliktom súžití. Teda ani aktívna obrana poškodenej v podobe opätovania úderov, či kopov, ktoré však boli oveľa nižšej intenzity ako zo strany obžalovaného, čo vyplýva aj zo svedeckých výpovedí, neznamena, že by zo strany obžalovaného vzhľadom na intenzitu jeho útokov na pomerne dlhej časovej osi, nedochádzalo k narušeniu zdravia poškodenej v podobe vytrhaných vlasov a modrín.

U poškodenej nebol znaleckým dokazovaním preukázaný syndróm týranej osoby ani postraumatická stresová porucha, či iná závažná trauma, pričom preukázanie týchto následkov nie je potrebné na naplnenie znakov základnej skutkovej podstaty stíhaného trestného činu. Uvedené následky môžu predstavovať ťažkú ujmu ako kvalifikačný znak, ktorý však nebol uvádzaný ani v obžalobe.

Poškodená vo výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedla, že sa necíti týraná, že sa obžalovaného nebojí, že jeho fyzické útoky neboli také vážne, ale potvrdila, že keď bol obžalovaný opitý vulgárne jej nadával, fyzicky ju napádal, kopal ju, trhal jej vlasy, z čoho mala modriny na rukách, na nohách, na chrbte, aj monokel s ktorým išla do práce, kde kolegom hovorila, že spadla, aj keď oni tušili z čoho ho má. V prípravnom konaní poškodená uviedla, že fyzické ataky obžalovaného na ňu boli aj dva krát do týždňa, či raz do týždňa alebo mesiaca, podľa toho ako si obžalovaný vypil, pričom ju dokopal aj tak, že bola modrá, prípadne sa kvôli bolestiam v rebrách nevedela na druhý deň ani nadýchnuť, resp. mala povybíjanú sklovinu zo zubov, vytrhané vlasy, avšak poškodená lekárske ošetrenie nevyhľadala, lebo jej obžalovaného bolo ľúto.

Vykonaným dokazovaním mal aj krajský súd preukázané, že správanie obžalovaného nemožno hodnotiť len ako bežnú reakciu na vzájomný fyzický partnerský konflikt, vzhľadom na frekvenciu útokov aj dva krát do týždňa počas piatich rokov, hrubosť fyzických útokov z jeho strany, po ktorých mala poškodená modriny, vytrhané vlasy, poškodené zuby, či ťažkosti s dýchaním pre pomliaždené rebrá, alebo monokel, preto je potrebné konštatovať, že takéto správanie obžalovaného sa vyznačuje zvýšeným stupňom bezcitnosti a surovosti a trvalo minimálne päť rokov. Z priestupkových postihov a pripojeného priestupkového spisu je pritom zrejmé, že takéto správanie obžalovaného sa nezačalo v apríli 2020, ale predchádzali mu fyzické napadnutia poškodenej už od roku 2016, pričom za skutky z roku 2017 a v marci 2020 bol obžalovaný priestupkovo postihnutý. Zo strany obžalovaného išlo o opakované a dlhodobé pretrvávajúce zlé zaobchádzanie, ktoré zjavne presahuje rámec bežných konfliktov vo vzťahoch. Hoci poškodená na hlavnom pojednávaní uviedla, že sa necíti týraná, preukázané opakujúce sa hrubé, bezohľadné a necitlivé správanie obžalovaného, po ktorom mala poškodená modriny na celom tele aj tvári, vytrhané vlasy, ťažkosti s dýchaním, či poškodené zuby, jednoznačne spôsobili poškodenej fyzické utrpenie a aj psychický diskomfort, keďže s monoklom chodila aj do práce.

Poškodená na hlavnom pojednávaní uviedla, že nikdy na obžalovaného nepodávala trestné oznámenie, ktoré tvrdenie však nie je pravdivé, keďže z pripojeného priestupkového spisu z roku 2020 vyplýva, že dňa 3.3.2020 poškodená podala trestné oznámenie na obžalovaného za to, že ju od roku 2016 opakovane fyzicky napadol tak, že na ňu slovne a fyzicky útočil, trhal jej vlasy, dával jej facky, hádzal ju na zem, kopal ju do tela, pričom dňa 3.3.2020 ju po vulgárnych nadávkach fyzicky napadol, ťahal ju za vlasy, postrčil ju v dôsledku čoho spadla na zem, udrela si hlavu, čím jej podľa lekárskej správy boli spôsobené povrchové poranenia vlasatej časti hlavy s menším hematómom vpravo a otras mozgu s dobou liečenia

do 7 dní. Poškodená však dňa 30.4.2020 svoje oznámenie modifikovala tak, že nie je pravda, že by ju obžalovaný opakovane 5-6 krát v mesiaci fyzicky napádal, pričom incident z 3.3.2020, kedy ju napadol sa už nezopakoval, na základe čoho bolo podozrenie zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a), odsek 3 písmeno d) Trestného zákona odovzdané na prejednanie priestupku, pričom obžalovaný bol za dané konanie od roku 2016 a dňa 3.3.2020 uznaný vinným z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu a bola mu uložená pokuta 30 eur.

Z uvedených skutočností jednoznačne vyplýva, že hrubé, násilné správanie obžalovaného voči poškodenej je dlhodobejšie ako od apríla 2020, pričom za predchádzajúce správanie bol obžalovaný postihnutý len priestupkovo, nakoľko poškodená po podaní trestného oznámenie následne zmiernila svoje oznámenie.

Úprava skutkovej vety

Krajský súd sa nestotožnil s úpravou skutkovej vety oproti obžalobe vykonanej okresným súdom, kedy okresný súd vyňal zo skutkovej vety konanie obžalovaného voči poškodenej počas troch dní 5.11.2021, 4.5.2024 a 18.2.2025, za ktoré bol obžalovaný postihnutý priestupkovo napomenutím.

V prvom rade je potrebné uviesť, že pri tomto trestnom čine jednotlivé útoky páchatel'a nebudú samy o sebe napĺňať znaky skutkovej podstaty, samy o sebe by však mohli byť posúdené ako priestupky. Ak by však každý jeden útok páchatel'a bol postihnutý priestupkovo, nebolo by možné jednotlivé útoky páchatel'a v súhrne kvalifikovať ako trestný čin. V danom prípade prokurátor v podanej obžalobe vyňal zo skutku konanie obžalovaného počas troch dní, za ktoré bol obžalovaný postihnutý priestupkovo, pričom by bolo porušením zásady rovnosti zbraní, ak by súd konal nad rámec návrhu prokurátora, a teda by konal o de facto prisnejšom skutku, ako požaduje prokuratúra. Okresný súd môže na základe vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní upraviť skutok aj v neprospech obžalovaného, ale v danom prípade tomu tak nebolo, keďže prokurátor už v obžalobe vyňal konania obžalovaného preukázateľne postihnuté priestupkovo, preto by nebolo v súlade so zásadou legitímneho očakávania a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, aby okresný súd tieto konania obžalovaného postihnuté priestupkovo zahrnul do skutkovej vety.

Pri trestnom čine týrania blízkej a zverenej osoby si je nutné uvedomiť, že pri takto koncipovanom trestnom čine nie je možné časovo ani obsahovo presne špecifikovať každé jednotlivé čiastkové konanie páchatel'a, ktoré by každé jedno samostatne napĺňalo znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu. Jednotlivé útoky páchatel'a nebudú samy o sebe napĺňať znaky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Tdo/29/2024 zo dňa 30.7.2025)

Skutok zodpovedajúci právnej kvalifikácii trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby je trvácim trestným činom podľa § 122 odsek 12 Trestného zákona (eventuálne s prvkami hromadného trestného činu podľa § 122 odsek 11 Trestného zákona), v každom prípade je „jednoskutkovým“ trestným činom, ktorý je dokonaný skončením/odstránením predmetného protiprávneho stavu alebo z procesných dôvodov podľa § 122 odsek 13 Trestného zákona. Ide teda o samostatne spáchaný a kvalifikovaný trestný čin, vo vzťahu ku ktorému je ďalší, po ňom nasledujúci trestnoprávne relevantný skutok aj pri rovnakej právnej kvalifikácii v hmotnoprávnej pozícii viac činne sa zbíhajúceho trestného činu (teda nie v pozícii ďalšieho čiastkového útoku pokračovacieho trestného činu). V alternatívnom obsahovom vyjadrení pokračovací trestný čin podľa jeho legálnej definície v § 122 odsek 10 Trestného zákona nemôže byť zložený z trvácich trestných činov ako čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 268/2024 z 28.5.2024)

Trestný čin zakotvený v § 208 Trestného zákona je tak svojou povahou trvácim trestným činom, teda už pre naplnenie jeho základnej skutkovej podstaty sa vyžaduje, aby protiprávny stav, ktorý zodpovedá jeho objektívnej stránke, bol páchatel'om udržiavaný po určitú dobu. Páchatel' svojím násilným konaním vyvoláva protiprávny stav, ktorý opakovaním svojho konania vlastne udržiava.

K právnej kvalifikácii

Individuálnym objektom trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby je zabezpečenie ochrany blízkych osôb a zverených osôb pred vznikom fyzického alebo psychického utrpenia v dôsledku konaní identifikovaných v písmenách a) až e) základnej skutkovej podstaty uvedenej v § 208 odseku 1 Trestného zákona.

Hlavným objektom tohto trestného činu je ochrana blízkej osoby a zverenej osoby pred domácim násilím. Vedľajším objektom je ochrana ostatných základných ľudských práv blízkych osôb a zverených osôb, ktoré môžu porušovať útoky identifikované v odseku 1 písmeno a) až e), pričom pôjde najmä o právo

na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, zákaz nútených prác alebo služieb, právo vlastníť majetok, právo na slobodu pobytu a pohybu a iné.

Objektívna stránka trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby spočíva v špecifických útokoch identifikovaných v odseku 1 písmeno a) až e) na blízku osobu alebo osobu, ktorá je v starostlivosti alebo výchove páchatela, ktorých následkom je spôsobenie fyzického alebo psychického utrpenia poškodenej osobe (možná je aj kombinácia fyzického a psychického utrpenia ako následkov takýchto útokov).

Na naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu však nebude postačovať iba samotné preukázanie existencie útoku na poškodenú osobu identifikovaného v odseku 1 písmeno a) až e). Ďalším zákonným znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty je preukázanie následku takéhoto útoku na poškodenej osobe v podobe spôsobenia fyzického utrpenia alebo psychického utrpenia.

Pojmy "fyzické utrpenie" a "psychické utrpenie" nie sú definované v žiadnom z ustanovení Trestného zákona. Súdna prax definuje fyzické alebo psychické utrpenie ako stav, vyznačujúci sa telesnými alebo duševnými bolesťami, ktoré ovplyvňujú obvyklý spôsob života týranej osoby a netrvajú celkom krátky - prechodný čas, spôsobený ktorýmkoľvek konaním taxatívne uvedeným v § 208 odsek 1 písmeno a) až e) Trestného zákona (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. marca 2014, sp. zn. 2 Tdo 15/2014, a obdobne uznesenie Ústavného súdu SR z 19. januára 2017, sp. zn. II. ÚS 46/2017). Fyzické utrpenie sa bude spájať s negatívnym následkom na telesnom zdraví, prejavujúcim sa v znížení jeho kvality, pričom, použijúc definíciu ujmy na zdraví uvedenú v § 123 odsek 1 Trestného zákona, ho možno tiež definovať ako poškodenie telesného zdravia iného. Fyzické utrpenie sa bude spájať najmä s útokmi uvedenými v písmenách a) až e) subsumovateľnými pod pojem "fyzické násilie". Obdobne potom psychické utrpenie bude možné spojiť s negatívnym následkom na duševnom zdraví, prejavujúcim sa v znížení jeho kvality, resp. s poškodením duševného zdravia dotknutej osoby.

K dosiaľ spomenutým zákonným znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby sa, na účel vyodenia trestnej zodpovednosti voči páchatelovi tohto trestného činu, nevyhnutne musí pripojiť ešte preukázanie časového rámca doby trvania útokov na poškodenú osobu. Tieto útoky majúce za následok fyzické alebo psychické príkorie poškodenej osoby by vo svojom súhrne nemali byť jednorazové, naopak, mali by trvať po určitý čas. Nebude postačovať na naplnenie zákonných znakov objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby len ojedinelé, osamotené či jednorazové konanie, ale bude nevyhnutná určitá hromadnosť či sústavnosť konania páchatela. Podstatou týrania a jeho následku v podobe fyzického alebo psychického utrpenia bude to, že pôjde o určitý čas trvajúce zlé zaobchádzanie, ktoré spravidla pozostáva z rôznych útokov proti týranej osobe, pričom nie je nutné, aby všetky či niektoré z nich vyústili napríklad do ublíženia na zdraví. Kvalifikačným hľadiskom následku trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby vo forme fyzického alebo psychického utrpenia je preto aj naďalej jeho hromadnosť (či trvalosť), teda to, že útoky sú opakované (či sústavné) a práve táto opakovanosť spôsobuje fyzické či psychické utrpenie poškodenej osoby, ktoré nie je len celkom krátkeho, prechodného charakteru.

Z vyššie uvedených teoretických východísk a rozhodovacej praxe vyplýva, že podstatný znak skutkovej podstaty, t. j. spôsobenie „fyzického alebo psychického utrpenia“ možno považovať za následok trestného činu týrania blízkej osoby alebo zverenej osoby. Ide o fyzické alebo duševné bolesti, ktoré ovplyvňujú alebo sťažujú obvyklý život poškodenej (týranej) osoby (podstatne narúšajú kvalitu života poškodenej osoby) a netrvajú celkom krátky, prechodný čas. Teda musí ísť o určitú sústavnosť (trvalosť) konania popísaného v § 208 odsek 1 písmenách a) až e) Trestného zákona, ktoré práve svojou bezohľadnosťou, hrubosťou, či bolestivosťou pociťuje poškodená osoba ako fyzické alebo psychické utrpenie.

V tejto trestnej veci súd ustálil, že obžalovaný sa dopustil opakovaných fyzických atakov voči poškodenej, ktoré vzhľadom na svedeckými výpoveďami zistenú hrubosť, intenzitu a následné zranenia poškodenej v podobe modrín na tvári aj tele, či sťaženého dýchania, nemožno považovať za bežné partnerské konflikty. Obžalovaný pritom nekonal jednorazovo, ale opakovane, pričom jeho správanie bolo necitlivé, hrubé, agresívne a svojou intenzitou neprijateľné, a preto objektívne u poškodenej muselo vyvolať opakované stavy fyzického utrpenia, a to v súvislosti s fyzickým násilím, ako aj stavy psychického utrpenia v súvislosti s opakovaným vulgárnym osočovaním a potrebou chodiť do práce aj s viditeľnými modrinami, ktoré poškodená prezentovala ako vlastné pády. Poškodená na hlavnom pojednávaní prezentovala, že obžalovaného ľúbi, sú spolu 20 rokov, majú spolu dcéru a preto znesie aj takéto stavy, teda z jej subjektívneho hľadiska spôsobené fyzické a psychické utrpenie bola ochotná znášať. Táto okolnosť však nevyklučuje to, že vzhľadom na preukázanú formu a intenzitu násillia obžalovaného voči poškodenej, táto reálne nepociťovala fyzické a psychické utrpenie, ktoré ovplyvnilo alebo sťažilo obvyklý spôsob jej života, hoci to tak aktuálne poškodená neprezentuje. Samotná skutočnosť, že poškodená

zo svojho subjektívneho hľadiska aktuálne tvrdí, že nepociťovala utrpenie, resp. to tak nevnímala, neznamená, že objektívne takéto utrpenie nepociťovala. Ak by bolo posúdenie utrpenia poškodenej osoby závislé len od jej subjektívneho vyjadrenia, potom by sa napr. nedali postihnúť páchatelia, ktorí by sa týrania dopúšťali na osobách, ktoré nie sú schopné tieto skutočnosti vyjadriť subjektívne, napr. osoby dementné, či inak postihnuté, resp. veľmi nízkeho veku, ktoré by toto vyjadriť nevedeli. Objektívna nemožnosť či subjektívne nechcenie poškodenej osoby verbalizovať to, či útoky páchatelia vnímala ako príkorie a či jej spôsobovali psychické alebo fyzické utrpenie, ale neznamená, že v prípade poškodených osôb, ktoré nie sú schopné, resp. nechcú takúto skutočnosť súdu verbalizovať, by takíto páchatelia mali byť nepostihnuteľní. Či k spôsobeniu utrpenia došlo, môže súd zistiť aj nepriamo, na základe vonkajších prejavov, čo v danom prípade je dané konkrétnym spôsobom spáchania skutku. Posúdenie toho, či nejaké konanie spôsobilo fyzické alebo psychické utrpenie nepredstavuje odbornú otázku a vyplýva z rozsahu, spôsobu a intenzity spáchania skutku, ktorú jej schopný vyhodnotiť sám súd aj bez znaleckého posúdenia.

Obžalovaný sa správal voči poškodenej hrubo, násilne, agresívne a v takej intenzite aj s ohľadom na zistené zranenia, že súhrne možno konštatovať, že jednotlivé čiastkové útoky proti poškodenej boli vzhľadom na zvyšujúcu sa závažnosť, početnosť, krátke časové úseky medzi útokmi spôsobilé vyvolať, bez ohľadu na poškodenou prezentované následky, taký stupeň príkorie, ktorý možno charakterizovať ako fyzickú aj psychickú ujmu. Konanie obžalovaného tak naplnilo kumulatívne všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby zmysle § 208 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona.

K pojmu dlhší čas

Obžalovaný namietol nie len to, že sa nejedná o týranie blízkej osoby, ale aj to, že nebol naplnený kvalifikačný moment dlhší čas.

Skutku sa obžalovaný dopustil v období od apríla 2020 do 14.3.2025, s výnimkou troch dní, teda v podstate počas piatich rokov.

Dĺžku časového obdobia, ktoré možno považovať za „dlhší čas“ v zmysle kvalifikačného znaku „po dlhší čas“, je nevyhnutné podľa ustálenej judikatúry posudzovať individuálne a komplexne, so zreteľom na viaceré relevantných skutočností. Rozhodujúcim kritériom pritom nie je len samotné trvanie obdobia, počas ktorého dochádzalo k protiprávnemu konaniu, ale aj charakter a intenzita jednotlivých útokov, ich opakovanie a početnosť. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 14. novembra 2018, sp. zn. 6Tdo/1/2018).

Pri posudzovaní tejto podmienky je potrebné zohľadniť aj závažnosť foriem útokov, ktoré sú uvedené v § 208 Trestného zákona, ako aj následky, ktoré toto konanie zanechalo na poškodenej osobe. Každý prípad je preto potrebné hodnotiť v jeho konkrétnych súvislostiach a okolnostiach, pričom kvalifikačný znak „po dlhší čas“ nemožno vykladať izolovane, ale vždy v kontexte celkového spôsobu vykonania trestného činu a jeho dôsledkov.

Na naplnenie tohto kvalifikačného znaku nie je nevyhnutné, aby bolo protiprávne konanie nepretržité alebo každodenné. Postačuje, ak ide o opakované správanie počas určitého časového úseku, ktoré jednoznačne poukazuje na dlhodobú tendenciu protiprávného konania páchatelia. Rozhodujúce je, že ide o konanie určitej intenzity a závažnosti, ktoré výrazne presahuje mieru protiprávnosti vyjadrenú v základnej skutkovej podstate.

Nie je pritom možné všeobecne a paušálne určiť, aký konkrétny časový úsek možno považovať za „dlhší čas“, keďže ide o relatívny pojem, ktorý závisí od viacerých faktorov. V súlade s judikatúrou platí, že pri závažnejších trestných činoch môže byť na naplnenie tohto znaku postačujúca aj kratšia doba, než by to bolo pri skutkoch menej závažných.

V tejto súvislosti je potrebné osobitne poukázať na vysoký stupeň závažnosti posudzovaného trestného činu, čo sa odráža aj v zákonom stanovenej trestnej sadzbe pri jeho základnej skutkovej podstate, určenej v rozpätí od troch do ôsmich rokov odňatia slobody. Takto nastavená sankcia zohľadňuje výrazný stupeň spoločenskej škodlivosti tohto konania a zároveň vyjadruje legitímny a prioritný záujem spoločnosti na efektívnej a dôslednej ochrane obetí domáceho násillia.

Záverom vo vzťahu k výroku o vine krajský súd uvádza, že považoval za potrebné upraviť skutkovú vetu rozsudku v súlade s obžalobou tak ako na to poukázal vyššie, pričom táto skutočnosť bola v prospech obžalovaného, preto krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a obžalovaného uznal za vinného zo skutku ako uviedol okresný súd v napadnutom rozsudku s tou zmenou, že zo stíhaného

obdobia vyňal tri dni, kedy bol obžalovaný za toto konanie postihnutý priestupkovo. Uvedená okolnosť však nemala vplyv na právnu kvalifikáciu skutku, tak ako túto ustáli okresný súd.

K výroku o treste:

Okresný súd obžalovanému uložil podľa § 208 odsek 3 Trestného zákona, kde je trestná sadzba od 7 rokov do 15 rokov s prihliadnutím na jednu priťažujúcu okolnosť trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov so zaradením do výkonu trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaný v odvolaní namietol aj neprimeranosť trestu, keďže jeho výmera nebola bližšie odôvodnená.

Vzhľadom k tomu, že krajský súd upravil skutkovú vetu výroku rozsudku v prospech obžalovaného, ukladal obžalovanému miernejší trest ako ho uložil okresný súd, a to aj s ohľadom na všetky ďalšie okolnosti rozhodné pre ukladanie trestu.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery krajský súd prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následky, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, pričom ostatné okolnosti uvedené v ustanovení § 34 odsek 4 Trestného zákona nebolo potrebné osobitne zohľadňovať.

Obžalovanému s poukazom na ustanovenie § 34 odsek 6 Trestného zákona musel byť uložený trest odňatia slobody, keďže horná hranica trestnej sadzby prevyšovala 8 rokov.

U obžalovaného nebola zistená žiadna poľahčujúca okolnosť a priťažujúca okolnosť bola zistená jedna, a to že už bol za trestný čin odsúdený, pričom bolo možné prihliadnuť na jeho posledné dve odsúdenia v registri trestov, a to odsúdenia Okresným súdom Trnava, sp. zn. 3T/96/2009 a sp. zn. 4T/81/2010, ktoré nemá obžalovaný zahľadené.

Čo sa týka spôsobu spáchania činu a jeho následkov, súd prihliadol na frekvenciu, intenzitu a hrubosť fyzických a psychických útokov na poškodenú, ktorými však neprišlo k závažnejším poruchám zdravia, úmyselné zavinenie obžalovaného ako aj páchanie skutku pod vplyvom alkoholu. Čo sa týka osoby obžalovaného tento už bol 6 krát súdne trestaný, avšak ani raz za násilnú trestnú činnosť, avšak z jeho 6 priestupkových postihnutí sa až 5 týkalo atakov voči poškodenej, pričom troch priestupkov sa obžalovaný dopustil v stíhanom období. Možnosť nápravy obžalovaného sa javí aj s ohľadom na početnosť priestupkov voči poškodenej ako problematická bez adekvátneho riešenia problému s požívaním alkoholu. Keďže obžalovanému je popri treste ukladané aj ochranné liečenie, je predpoklad, že ak obžalovaný nebude požívať alkohol, jeho správanie sa môže výrazne zlepšiť.

S ohľadom na všetky tieto okolnosti krajský súd obžalovanému ukladal trest pri dolnej hranici trestnej sadzby, avšak nie úplne na dolnej hranici trestnej sadzby, keďže bolo potrebné zohľadniť, že ani predchádzajúce postihnutia za priestupky voči poškodenej, obžalovaného neodradili od ďalšieho násilného správania voči poškodenej. Ako primeraný a zákonný krajský súd obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov, nezistiac žiadne okolnosti pre zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Čo sa týka zaradenia obžalovaného do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, okresnému súdu treba vytknúť nedôslednosť ohľadom tohto výroku. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd konštatoval, že obžalovaný nebol v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, avšak túto okolnosť nemal okresný súd riadne preukázanú. Z registra trestov obžalovaného vyplýva, že naposledy bol vo výkone trestu do 30.1.2013 vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 4T/81/2010 za prečin podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno c) Trestného zákona, čo by bola doba kratšia ako 10 rokov pred spáchaním tohto trestného činu. Keďže trestný čin zanedbania povinnej výživy môže byť spáchaný úmyselne aj z nebanlivosti, mal túto okolnosť okresný súd zisťovať, aby mal preukázané, či obžalovaný bol v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu za úmyselný trestný čin.

Krajský súd už nezisťoval, či odsúdenie vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 4T/81/2010 bolo za úmyselný trestný čin, nakoľko aj v prípade takéhoto zistenia nemohol rozhodnúť v neprospech obžalovaného o jeho zaradení do stredného stupňa stráženia, keďže odvolanie podal len obžalovaný. Krajský súd preto obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody musel zaradiť do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

K výroku o ochrannom opatrení:

Okresný súd na základe záverov znaleckého posudku o preukázanom syndróme závislosti od alkoholu u obžalovaného a odporúčaní znalca o uložení ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, správne a zákonne rozhodol o uložení tohto ochranného opatrenia, ktorý výrok krajský súd bez zmeny prevzal do svojho rozhodnutia.

Záver

Na základe prezentovaných úvah krajský súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a sám vo veci rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokoch tohto rozsudku. Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 odsek 4 Trestného poriadku) .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.